

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 aprilie 2018

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Iacimeniov Victor Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat în xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.02.2012 - 09.10.2012;

Instanța de apel: 25.07.2017 - 14.12.2017;

Instanța de recurs: 28.03.2018 - 25.04.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 09 octombrie 2012, Iacimeniov Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 190 alin. (4) și art. 361 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art. 27, 190 alin. (4) Cod penal - 7 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

- în baza art. 361 alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, lui Iacimeniov Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal pentru cumul de sentințe la pedeapsa stabilită lui Iacimeniov Victor a fost adăugată parțial partea din pedeapsa neexecutată de acesta stabilită prin sentința Judecătoriei Comrat din 08 decembrie 2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de 9 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul în drepturi al părții vătămate Jucov Iurie, în partea încasării prejudiciului moral, a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea în beneficiul acestuia din contul inculpatului a sumei de 8 000 lei.

S-a admis în principiu acțiunea civilă depusă de către succesorul în drepturi al părții vătămate Jucov Iurie, privind încasarea de la inculpat a prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, urmând a fi examinată în instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Iacimeniov Victor, la 21 februarie 2011, realizând scopul infracțional îndreptat spre deposedarea bunului cetățeanului Jucov Iurii și Jucov Leonid, situat în xxxxx, împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, s-a adresat la biroul notarului Caraiani O., situat pe adresa xxxxx, unde ducând în eroare notarul, a prezentat persoana neidentificată ca fiind Jucov Leonid Xxxxx, în rezultatul cărui fapt, notarul a autentificat procura cu nr. 1102 din 21 februarie 2011, prin care Jucov Leonid încredințează lui Iacimeniov Victor să-i reprezinte interesele în organele competente pentru restabilirea documentelor care confirmă dreptul de proprietate asupra cotei-părți din bunul imobil situat în xxxxx.

În continuarea acțiunilor sale criminale, îndreptate spre deposedarea bunului cetățeanului Jucov Iurii și Jucov Leonid, situat în xxxxx, prin înșelăciune, Iacimeniov Victor, împreună cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, la 01 martie 2011, aflându-se în biroul notarului Arnaut A., situat în xxxxx, ducând în eroare notarul, prezentând persoana neidentificată ca fiind Jucov Leonid Mihail, în rezultatul cărui fapt, notarul a autentificat procura cu nr. 1615 din 01 martie 2011, prin care Jucov Leonid îi încredințează lui Iacimeniov Victor să posede, folosească și să dispună de bunul imobil situat în xxxxx.

În rezultat, în perioada de timp februarie - octombrie 2011, data exactă nu a fost stabilită de organul de urmărire penală, urmărind scopul deposedării bunului imobil situat în xxxxx, ce aparține lui Jucov Iurii și Jucov Leonid, a întocmit o procură falsă cu nr. 1615 din 01 martie 2011, chipurile autentificată notarial de notarul Arnaut A., despre faptul că Jucov Iurii îl împuternicește pe Frangoglo G., să posede, folosească și dispună de bunul imobil proprietate a lui Jucov Iurii.

După care, la 28 iunie 2011 Iacimeniov Victor, ducându-l în eroare pe Frangoglo G., sub pretextul înregistrării pe numele lui Iacimeniov Victor a unei procuri pentru vânzarea locuinței ce aparține lui Frangoglo G., situată în xxxxx, urmărind scopul infracțional, îndreptat spre posedarea bunului cetățenilor Jucov Iurii și Jucov Leonid, situat în xxxxx, prin înșelăciune, împreună cu persoana neidentificată de organul de urmărire penală, s-a adresat la biroul notarului Cîrboba L., situat în xxxxx, unde ducând în eroare notarul, în legătură cu intenția lui Frangoglo G., în rezultatul cărui fapt notarul Cîrboba L., a autentificat procura cu nr. 4324 din 28 februarie 2011, despre faptul că Frangoglo G., acționând în numele lui Jucov Iurii, în baza procurii nr. 1615 din 01

martie 2011, autentificată de notarul Arnaut A., îl împuternicește pe Iacimeniov Victor să posede, folosească și să dispună de bunul proprietate lui Jucov Iurii, situat în xxxxx.

În continuarea acțiunilor criminale, îndreptate spre deposedarea bunului cetățenilor Jucov Iurii și Jucov Leonid, situat în xxxxx, la 05 iulie 2011 împreună cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, s-a adresat la biroul notarului Pascari C., situat în xxxxx, unde ducând în eroare notarul, prin prezentarea persoanei neidentificate, ca fiind Jucov Leonid Xxxxx, în rezultat, notarul Pascari C., a autentificat procura cu nr. 3638 din 05 iulie 2011, conform căreia Jucov Leonid îl împuternicește pe Frangoglo G., să vândă, să doneze, să facă schimb pentru preț și la aprecierea lui, cu bunul imobil, situat în xxxxx.

Tot el, la 01 septembrie 2011, împreună cu persoana nestabilă de organul de urmărire penală, s-a adresat biroului notarial Untură A., situat în xxxxx, unde ducând în eroare notarul, prin prezentarea persoanei neidentificate, ca fiind Jucov Iurii, în rezultatul cărui fapt, notarul Untură A., a autentificat procura cu nr. 6250 din 01 septembrie 2011, conform căreia Jucov Iurii îl împuternicește pe Frangoglo G., să înstrăineze jumătate din casa de locuit și terenul aferent, situat în xxxxx.

În afară de aceasta, în luna septembrie 2011, Jucov Iurii s-a adresat la OCT Comrat, filiala ÎS „Registru” pentru înregistrarea cotei-părți din bunul imobil ce aparține fratelui decedat Jucov Leonid, unde aflând de la angajații organului cadastral că Iacimeniov Victor a prezentat o procură cu dreptul de a dispune de bunul imobil situat în xxxxx, chipurile eliberate de dânsul și de Jucov Leonid, imediat s-a adresat în organele de drept privitor la atragerea la răspundere a lui Iacimeniov Victor, în legătură cu care fapt Iacimeniov Victor nu și-a putut duce până la bun sfârșit acțiunile sale criminale din motive independente de voința lui.

Astfel, acțiunile lui Iacimeniov Victor au fost încadrate în baza art. 27, 190 alin. (4) Cod penal.

Tot el, la 16 mai 2011, cunoscând cu certitudine despre falsificarea documentului oficial - procura cu nr. 1615 din 01 martie 2011, în baza acestui document falsificat, s-a adresat cu o cerere la OCT Comrat, privitor la eliberarea în mod de urgență a extrasului din registrul bunurilor imobile și certificatului privitor la valoarea bunului situat în xxxxx, necesare pentru efectuarea ulterioară a acțiunilor notariale întru dispunerea de bunului imobil. În rezultatul prezentării documentului fals, registratorului, i-a fost eliberat extrasul din registrul bunurilor imobile și certificatul privitor la valoarea bunului imobil.

Tot el, la 27 februarie 2011, cunoscând cu certitudine despre falsificarea documentului oficial - procura cu nr. 1615 din 01 martie 2011, în baza acestui document falsificat, s-a adresat cu o cerere la OCT Comrat pentru a-i fi eliberate copii din dosarul cadastral a bunului imobil situat în xxxxx. În rezultatul prezentării documentului fals, registratorului, i-a fost eliberat în regim de urgență extrasul din registrul bunurilor imobile și certificatul privitor la valoarea bunului imobil.

În drept acțiunile lui Iacimeniov Victor au fost încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința, la 23 februarie 2017, inculpatul Iacimeniov Victor a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2017, s-a respins cererea inculpatului privind repunere în termen a apelului declarat, iar apelul declarat a fost respins ca fiind depus peste termen, sentința instanței de fond fiind menținută fără modificări.

4.1. Colegiul a menționat că din actele și lucrările dosarului, se atestă că inculpatul nu a participat la examinarea cauzei penale în privința sa, instanța dispunând examinarea cauzei în lipsa acestuia din motiv că el se afla în căutare.

La 12 august 2015, Iacimeniov Victor a fost predat autorităților Republicii Moldova de către autoritățile de drept din Federația Rusă ca urmare a inițierii procedurii de extrădare a acestuia pe teritoriul R. Moldova pentru executarea pedepsei penale stabilite prin sentința contestată.

Potrivit recipisei de la f.d. 108, vol. 2, copia sentinței Judecătoriei Comrat din 09 octombrie 2012, a fost înmănată inculpatului la 13 august 2015, sentință care a fost contestată cu apel de către Iacimeniov Victor abia la 23 februarie 2017. În ședința de judecată a instanței de apel, inculpatul a solicitat repunerea în termen a apelului depus, invocând că examinarea cauzei s-a petrecut în lipsa sa, care în acea perioadă datorită situației familiare grele a fost nevoit să plece peste hotarele țării, și dorește să prezinte probe și să demonstreze nevinovăția sa.

Colegiul a menționat că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Cererea inculpatului privind repunerea în termen a apelului, Colegiul a considerat-o neîntemeiată, or inculpatul primind copia sentinței instanței de fond și făcând cunoștință cu conținutul acesteia, urma să se conformeze termenului legal de contestare a actului judecătoresc. Mai mult, Iacimeniov Victor nu a indicat careva motive ce pot fi considerate ca întemeiate, care au generat întârzierea depunerii cererii de apel împotriva sentinței primei instanțe.

Argumentul inculpatului precum că cauza penală a fost examinată în lipsa sa, nu a fost reținut ca un temei de admitere a cererii acestuia de repunere în termen a apelului, or inculpatul a primit copia sentinței la 13 august 2015, însă cererea de apel a depus-o abia la 23 februarie 2017, peste 1 an și 6 luni.

Instanța de apel a precizat că termenul de apel este unul procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege, este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă apelul a fost declarat după

expirarea termenului el urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

5. Inculpatul declară recurs ordinar și fără a invoca vre-un temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor emise în cauză motivând că examinarea cauzei a avut loc în lipsa sa, el neavând posibilitatea de a-și demonstra nevinovăția.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință în care menționează că instanța de apel a menținut fără modificări soluția adoptată de către instanța de fond pe motiv că inculpatul a depus cererea de apel peste termen, prin urmare se constată că inculpatul nu a folosit calea apelului, iar potrivit prevederilor art. 420 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel, însă nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului. În asemenea circumstanțe, procurorul solicită respingerea recursului ordinar declarat de către inculpat ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Colegiul menționează că conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile pentru recurs menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Lecturând textul recursului, Colegiul constată că motivele acestuia au fost invocate și în apelul declarat, care însă a fost respins din motiv că s-a depus peste termen.

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.

Conform art. 402 Cod de procedură penală termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau de la data înmânării copiei de pe sentința redactată, dacă legea nu dispune altfel.

După cum s-a menționat, instanța de apel a respins apelul inculpatului din motiv că s-a depus peste termen.

Colegiul menționează că, un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încât părții care nu a utilizat apelul în termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngrădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen. În cazul dat instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Colegiul penal consideră că concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, deoarece apelul s-a depus peste termen, or instanța corect a concluzionat că, sentința în privința lui Iacimeniov Victor a fost pronunțată la 09 octombrie 2012, iar potrivit recipisei de la f.d. 108, vol. 2, copia acesteia a fost înmănată inculpatului la 13 august 2015.

Astfel, pentru Iacimeniov Victor termenul de 15 zile de declarare a apelului s-a început din data primirii copiei sentinței, apelul urmând a fi depus nu mai târziu de termenul de 15 zile, inculpatul însă a declarat apel abia la 23 februarie 2017, fapt confirmat prin materialele cauzei (f.d. 90, vol. III).

Potrivit art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform art. 404 Cod de procedură penală, apelul peste termen poate fi declarat de către participantul la proces care a lipsit atât la judecarea cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Colegiul penal menționează că, repunerea în termen este o prerogativă a instanței de apel, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei, or, în cazul dat concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, deoarece apelul s-a depus peste termen, motivele invocate de către inculpat în vederea repunerii acestuia în termenul omis, fiind considerate de către instanță neîntemeiate, prin urmare, recursul referitor la aspectele de procedură se consideră neîntemeiat.

Tot aici, Colegiul penal menționează că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal, or, în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, deoarece instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația în vigoare.

Reieșind din cele menționate, Colegiul concluzionează că inculpatul nu a folosit calea de atac apelul pentru a contesta hotărârea primei instanțe, iar instanța de apel nu s-a expus asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și asupra legalității

sentinței, prin urmare nu există temeii nici pentru instanța de recurs de a se expune asupra motivelor indicate de către Iacimeniov Victor în recursul său și se impune soluția respingerii pe acest temeii a recursului declarat, cu menținerea deciziei instanței de apel drept legală și întemeiată.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Iacimeniov Victor, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2017, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun